

TONGA KURVE & KULTUR

Tongakurvene er flettet af blade af Ilalpalme som høstes fra de lave palmer. Det fin-deles på den lange led og plantematerialet rulles op i individuelle bundter og koges i en stor gryde for at gøre det blødere og mere medgørligt til flettearbejdet. Det mørke mønster er, Ilalpalme indfarvet med bark fra Bermeche træer.

Ilalpalmen vokser vildt og der genplantes for at sikre råmateriale til mange års Tongakurve.

Kurve vises frem udenfor Binga Craft Center.

Tongaerne er bosat i det nordlige Zimbabwe nær Zambezifloden. Floden danner grænse imellem Zambia og Zimbabwe. Områdets største by hedder Binga. Det er en varm og støvet cowboy-by med et kommunekontor, skoler, bibliotek, museum, art center, krokodillefarme og nok verdens mindste

Sparbutik.

Tongaerne udgør den tredje største stamme i Zimbabwe efter Ndebelerne og den regerende stamme Shonaerne. I gamle dage var de netfiskere på floden med deres kanoer af udhulede træstammer, og de supplerede kosten med grøntsager fra små jordbrug på flodbredden. Deres huse var spektakulære, runde afrikanske hytter bygget på 1,5m høje pæle. Når vandet steg i floden i regntiden udgjorde det ingen fare for dem og deres familier.

Selvom der er fisk floden, er området meget fattigt. Jorden var mager og bjergrigt og tzezeffluerne mange og malarier er udbredt. Palmer, Accasie træer og Baobabtræer er den mest udbredte vegetation. Kvinderne ved præcis, hvordan de bruger de få ressourcer naturen stiller til rådighed her.

Naturfarvet ilala og det mørke er indfarvet med bark.

Kurvene blev traditionelt brugt som store sigter til at ryste skaller fra frø og mel, eller til at transportere og opbevarer mad. Kurveflet blev også brugt til lave fiskeruser til fiskeriet og flettekunsten blev brugt i deres beklædning og smykker.

Tongaerne har deres eget sprog som de kæmper for at bevare i skolerne. Danida har i slut 90erne bygget et bibliotek og et museum til bevaring af kunstgenstande og til formidling af den særlige tongakultur. De har også deres eget musik som siges at være flot og ret specielt.

Tongaregionen var én af de sidste steder som blev "westernised" i Zimbabwe. Frem til år 2000 kunne man fortsat møde kvinder som havde fået slået deres 4 fortænder ud i

Huset ved Havet (HVH) har arbejdet sammen med Binga Craft Centre siden 2005 og i 2007 blev de første gang godkendt som Fair Trade producenter gennem Fair Trade Danmark. Siden har Centeret og deres flettere klarer sig rimeligt godt og fået stor opmærksomhed og støtte fra udenlandske udviklingsorganisationer. HVH er trådt lidt i baggrunden, og arbejder også sammen med kvinde korporativer længere mod vest og sydvest i Matabeland.

Se mere på www.husetvedhavet.dk eller Instagram [housebythesea_craft](https://www.instagram.com/housebythesea_craft)

Eller skriv til os på info@husetvedhavet.dk

HUSET
VED
HAVET

overmunden for at virke utiltrækkende for mændene i nabostammerne.

Nabostammerne – helt ned til hovedstaden – havde på deres side historier om Tongaerne, som at de fødtes med hår på ryggen og har seks tæer....

Ilalalpalmen genplantes på marker hvor der er adgang til vand.

Alt i alt ville tongaerne have levet et stille liv udenfor politik og stammekonflikter, hvis det ikke havde været for vandet i Zambezifloden.

I 1958 manglede hovedstaden Harare strøm og det blev bestemt at bygge en dæmning med et stort vandkraftværk over Zambezi. Dæmningsbyggeriet ville oversvømme et stort areal af tongaernes land og sætte skove under vand.

De blev derfor tvangsflyttet på lastbiler og nogle af dem kørte flere hundrede kilometer ind i landet, langt væk fra vandet. De kunne hver

medbring et husdyr og en sæk med personligt gods til at skabe et nyt liv som bønder.

Det var en tragedie for mange familier og de klarede sig ikke godt som bønder. Mange af dem vandrede tilbage imod Zambezi Valley og floden, og selv i dag ser man hundrede kilometer indenlands, hytter på pæle. - Tongafolket håber fortsat på, at vandet kommer tilbage som deres flodgud Nyami Nyami i Zambezifloden har forudsagt.

En smuk flettet vase i Ilalalpalme.